

PROGRAM PŘEDNÁŠEK
BS - TEORIE A PRAXE PŘÍPRAVNÉHO ŘÍZENÍ

BZ 407Z, CBT404Z TRESTNÍ PRÁVO H MOTNÉ I - OBECNÁ ČÁST

4. jarní semestr ak. roku 2011/2012

I. Trestní právo hmotné a trestní odpovědnost

Trestní právo hmotné

Pojem trestního práva hmotného

Druhy trestního práva hmotného

Funkce trestního práva hmotného

Základních zásady trestního práva hmotného

Katalog základních zásad trestního práva hmotného

Obecné zásady

Zvláštní a specifické zásady viny

Zvláštní a specifické zásady trestů a ochranných opatření

Prameny trestního práva hmotného

Obecně o pramenech trestního práva hmotného a jejich přehled

Struktura a působnost trestního zákona

Výklad a aplikace trestněprávních norem

Zvláštnosti výkladu norem trestního práva

Argumentum a simili a analogie v trestním právu hmotném

Trestní odpovědnost

Pojem trestní odpovědnosti

Trestný čin (čin soudně trestný), čin jinak trestný, čin beztrestný

Pojem trestného činu de lege lata

Třídění trestných činů

Materiální a formální stránka trestného činu

Skutková podstata trestného činu

Třídění skutkových podstat trestných činů

Skutkový děj, skutkový stav věci, skutková podstata trestného činu, jeden skutek de iure

II. Základy trestní odpovědnosti

Objekt trestného činu a předmět útoku

Pojem objektu trestného činu

Třídění objektů trestného činu

Pojem předmětu útoku

Třídění předmětů útoků

Společné a odlišné znaky objektu a předmětu útoku

Objektivní stránka trestného činu a její znaky

Pojem objektivní stránky trestného činu

Obligatorní znaky objektivní stránky trestného činu (jednání, následek, příčinný vztah)

Fakultativní znaky objektivní stránky trestného činu (místo, čas, způsob spáchání)

Osoba pachatele trestného činu (subjekt trestného činu /vina/ a osobnost pachatele trestného činu /trest/)

Obligatorní znaky subjektu trestného činu (věk, přičetnost)

Fakultativní znaky subjektu trestného činu (vlastnost, způsobilost, postavení)

Třídění subjektů trestného činu (pachatel přímý a nepřímý)

Subjektivní stránka trestného činu a její znaky

Pojem subjektivní stránky trestného činu

Obligatorní znak subjektivní stránky trestného činu (zavinění)

Fakultativní znaky subjektivní stránky trestného činu (motiv, cíl ...)

Omyl v trestním právu

Pojem omylu v trestním právu

Druhy omylu v trestním právu

Obecné zásady posuzování jednotlivých druhů omylu

Zvláštní případy skutkového omylu a jejich posuzování

III. Základy trestní odpovědnosti

Vývojová stadia trestného činu

Pojem vývojových stadií

Druhy vývojových stadií (příprava, pokus dokonání)

Společné zásady platné pro přípravu a pokus

Dokonání, dokončení (ukončení) deliktu, delikty předčasně dokonané

Trestná součinnost a trestněprávní instrumenty proti organizované kriminalitě

Pojem trestné součinnosti skutečné a organizované kriminality

Obecné a zvláštní formy trestné součinnosti skutečné (spolupachatelství ..., nadřzování ...)

Společné zásady platné pro účastenství v užším smyslu

Pojem trestné součinnosti zdánlivé

Obecné a zvláštní formy trestné součinnosti zdánlivé (nepřímé pachatelství ..., návod a pomoc k sebevraždě ...)

Zločinné spolčení a organizovaná skupina

Pachatelství trestného činu ve prospěch zločinného spolčení

Účast na zločinném spolčení

Mnohost trestných činů (souběh a zpětnost)

Pojem souběhu skutečného

Druhy souběhu skutečného

Pojem souběhu zdánlivého

Druhy souběhu zdánlivého (důvody vylučující souběh skutečný)

Pojem zpětnosti skutečné

Druhy zpětnosti skutečné

Pojem zpětnosti zdánlivé

Základy trestní odpovědnosti mladistvých

Odpovědnost mladistvého a pojem trestného činu dospělého a provinění mladistvého podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže (ZSVM) (§ 5, § 6 ZSVM)

Nedostatek trestnosti činu (trestnost vyloučená a zaniklá)

Obecné a zvláštní okolnosti vylučující trestnost činu uvedené v zákoně (nutná obrana ...)

Okolnosti vylučující trestnost činu v zákoně neuvedené (svolení poškozeného ...)

Obecné a zvláštní okolnosti způsobující zánik trestnosti činu v zákoně uvedené (účinná lítost)

IV. Právní následky trestného činu, provinění a činu jinak trestného

Tresty a ochranná opatření ukládaná za trestné činy nebo činy jinak trestné

Podstata soudního trestu a ochranného opatření

Zásady ukládání trestů

System trestů a ochranných opatření
Alternativní sankce
Tresty (pravidelné a výjimečné)
Rozbor jednotlivých druhů trestu
Trestání souběhu, recidivy a pokračujících trestných činů
Trestání činů spáchaných ve prospěch zločinného spolčení
Ochranná opatření (ochranné léčení a zabránění věci)

V. Právní následky trestného činu, provinění a činu jinak trestného

Ukládání opatření mladistvým za provinění podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Účel trestu u dospělého a účel opatření vůči mladistvému (§ 9 ZSVM)
Druhy opatření ukládaných mladistvým (§ 10 ZSVM)
Základní zásady ukládání opatření mladistvým (§ 3 odst. 1, 2, 3 ZSVM)

Zánik trestů a ochranných opatření uložených za trestné činy nebo činy jinak trestné

Zánik trestů
Zánik ochranných opatření
Zánik opatření ukládaných mladistvým za provinění
Důvody zániku práva státu na výkon opatření
Důvody zániku negativních důsledků opatření
(§ 15 odst. 1, 3, § 17 odst. 5, § 20 odst. 3, § 22 odst. 2, 4, § 35 ZSVM)

V této poslední přednášce bude věnována pozornost novému trestněprávnímu předpisu – zákonu o trestní odpovědnosti právnických osob mč. 418/2011 Sb. Ve 30 minutovém výkladu budou studenti stručně seznámeni s genezí vývoje této právní úpravy u nás i se základními hmotněprávními i trestněprocesními zásadami i instituty celé této právní úpravy.

Literatura:

Kratochvíl, V. a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část. 1. vydání. C.H.Beck, 2009
Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob.

Brno, 11. 1. 2012